

تائىم جانە اماليات: ەسك اشۇدىڭ الدىڭعى شەبىندەگى تارىخى جاۋاپكەر شىلكتى باتىلدىقپەن ارقالادى

(باسى 1- بەتتە)

اشىق جۇڭگو ۋادەگە ادال، سەرنكە بەرىك بولدى. شەكارالىق ەسك اشۇ مەن باتىسقا ەسك اشۇدى ىلگەرەلتۈ- دىڭ ماڭغزىدى دانەكەرى رەتسىندە، جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسىنىڭ ۋادەلى ۋاقىتتا جەتۇنىڭ ۋوزى سىگىنال بولپ سانالادى. ”جۇڭگونىڭ ايقارا اشىل- ھان ەسكى جايىلمايتىندىغىنىڭ، بارغان ساين ايقارا اشىلا تۇسەتىندىگىنىڭ“، سونداي ـ اق ”شىنجاڭنىڭ سالىستىرمالى تۇردە تۇيىق ىشكى قۇرلىقتان سىرتقا ەسك اشۇدىڭ الدىڭعى شەبىنە اينالۇنىڭ“ جاندى دالەلى بولپ تابىلادى.

تائىم — ۋاز ەلدىڭ بىرگە اقىل- داسۇ، بىرگە قۇرۇ، بىرگە يگىلىكتەنۇ پرىنسىپىنە تاباندى بولپ، دامۇدان بىرگە يگىلىكتەنۇدى ىلگەرەلتىپ، ورتاق تائىم ۇيىستۇردى جەبەپ، ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ قۇرلىسىنا ات سالىسۇ بەكىمى مەن تاباندىلىعى بولپ تابىلادى.

اماليات — نىق قادامەن اتقارۇدى ىلگەرەلتىپ، بىرتىندەپ يگەرىپ جەتسى- تىككە جەتىپ، ”غىر بەلدەۋ، غىر جولدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ ىشكەرەلتەۋىن، ئاقتالانۇن ىلگەرەلتىپ، جەلى بويىنداعى دلدەر ھالقىن باقتىقا كەنەلتىپ، ادامزاتتىڭ تاغدىر لاس ورتاق تۇلغاسىن قۇرۇدى ىلگەرەلتەۋدىڭ جاندى اماليياتى .

ىرگە تائىن بەگەمدەپ، جىبەك جولى بايىرى ارناسىندا جاڭا ومىرشەڭدىك قاۋلاتى

بايىرى جىبەك جولى 10 مىڭ شاق- رىمعا سوزىلىپ، مىڭ جىل جالعاستى، ”غىر بەلدەۋ، غىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ ەداۋىر اعىمىنا ۇيلەسەدى، ەسوز جوق، نىق قادامەن السىتارعا جەتەدى. ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ قۇرلىسى جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسىنە قالىقتاپ ۇشار قانات ېتىرىپ، اناعۇرلىم اشىق كوز ايا، اناعۇرلىم كەڭ ساھنا ازىرلەدى.

كورمە ورنىندا كاسپىكەرلەر كورمە- مەن بىرگە جەنىلگەن جىكايالارن شەرتتى. ەلمىزدىڭ سىرتقا ەسك اشۇدى كەڭەيتۈد- نە، ”غىر بەلدەۋ، غىر جولدى“ بىرگە قۇرۇدىڭ ىشكەرەلەي ىلگەرەلتەلۇشە ىلە- سە، شىنجاڭ مەملەكەتتىك دەڭگەيدە ازىيا – ەۆروپا قۇرلىغىنىڭ دامۇ ساھناسىنا كوتەرد- لىپ، بارغان ساين كوپ كاسپورن وس- دىان يگىلككە كەنەلدى.

دۇنيە جۇزىندەگى 500 قۋاتتى كا- سپورن تىزىمىنەن ەندى ورنى العان شىنجاڭ جۇڭتاي (توبى) شەكىتى جاۋاپ- كەرشلىك سەرىكتەستگى 7 – كەزەكتى جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسىندە شن جاڭا بەينەمەن جۇرت كوزنە ەتۇس- تى. 1- كەزەكتەن 7 – كەزەككە دەيىن كاسپورن شىنجاڭنىڭ سىرتقا ەسك اشۇنىڭ ىشكەرەلەي ىلگەرەلتەلۇشە كۋا بولۇمەن بىرگە، ۋوزنىڭ وزگەرسىن دە جۇزەگە اسرىپ، ورتا ازىانلڭ كوپتەگەن ەلدەرىندە دامۇ نىزدەرنىن قالدردى.

” وڭتايلى ساياساتنىڭ ارقاسىندا مۇناي ايرۇدىڭ، جىمپا ونەركاسىبنىڭ، توقماشلىق كاسىبنىڭ غىر تۇلعالانىپ دامۇىن زور كۇشپەن اتقاردىق. بۇگىنگى كۇندە جۇڭتاي توقماشلىق، كىىم – كەشەك توبىنىڭ اتاعى بارغان ساين اسپاندادى، ونمەدرى تۇركيا، بانگلا- دەش سىياقتى ەلدەرگە ەكسپورت ەتىلىپ، ’دوستار شەڭبەرى‘ بارغان ساين كە- گەيدى“، – دەدى شىنجاڭ جۇڭتاي تو- قماشلىق، كىىم – كەشەك توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باسقالماى يۇي جىڭيا.

1 – كەزەكتەن 7 – كەزەككە دەيىن ەرەكشە ترانسفورماتور جارىنا شەكتى سە- رىكتەستىگى جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كور- مەسى تۇعىرىنا سۇيەنىپ، ونمەدرى مەن تەحنىكالارن 70تەن استام مەملەكەت پەن وڭىرگە ەكسپورت ەتتى، سونمەن بىرگە ۋونىم ەكسپورت ەتۇدەن پىنجەنەرەيالىق قىزمەت وتەۋدى ەكسپورت ەتۇگە، ودان

ارى جۇڭگو ەلەكتر تەحنىكاسى ولىشەمىن ەكسپورت ەتۇگە دەيىنگى بۇرىلىستى جۇ- زەگە اسرىپ، شىنجاڭنىڭ سارا ماركا- سن دا مەملەكەت قاقپاسىنان شىعاردى.

جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسى شىنجاڭدى ا بىردەن – غىر مەملەكەت دارەجەلى، ھالقارالىق سىياتتى امبەباپ كورمە، 1۱ جىلدىان بەرى 7 كەزەك جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسى وت- كىزىلىپ، توڭمەرەكتەگى ەلدەر مەن ەكو- نوميكالىق ۇيىمىداردىڭ نازار اۋدارۇى مەن موبىنداۋىنا يە بولدى.

”جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمە- سى ھالقارالىق ساۋدا تۇعىرىنا اينىلپ، ۋاز ەلدىڭ ەكسپورتىنا اناعۇرلىم كەڭ وراي ازىرلەدى“، – دەدى وسى كەزەكتى كورمەنىڭ نەگىزگى قوناق ەلى قازاقستان- نىڭ زۇڭتۇڭى توقايەۋ بەينەبايالىنىس ار- قىلى لەكسىا جاساعاندا. ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ باستاما- سىنىڭ ۇزدىكىسىز تەرەڭدەۋىنە ىلەسە، جۇڭگو شىنجاڭنىڭ جىبەك جولى ەكو- نوميكالىق بەلدەۋىنىڭ وزەكتى رايونى رەتىندە، ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ بو- يىنداعى ەلدەرمەن اۋىس – كۇيسى، سەل- بەستىگى كۇن ساين كەڭ كۈلەمدە تە- رەڭدەي ەتۇستى.

بىيل 8 – ايدا شىنجاڭنىڭ سىرتقى ساۋدا بىچورت – ەكسپورت جالپى قۇنى 30 مىلىيارد 100 مىللىيون يۋان بولپ، سايكەس مەزگىلدەگىدىن %۰.3 1۱9 ارتىپ، بۇكىل ەلدىڭ ارتۇ قارقىنىنا 110.7 پايىز جوعارى بولپ، ارتۇ قارقىنى بۇكىل ەلدە كەنىشى ورنىعا جايغاستى.

باسىمدىقتاردى مولايىتىپ، وزەكتى رايوننىڭ قاناتىن كەڭ جايىدى

”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ بويىندا- عى ەلدەردەن، وڭىرلىك جالپى بەتىنىك ەكونوميكالىق سەرىكتەستىك قارىم – قا- تىناس كەلىسىمىنە (RCEP) مۇشە ەلدەر- دەن بۇكىل ەلدەگى ۋارقايىسى ولكە، رايون، قالالارعا، شىنجاڭ ۇندىرىس – قۇرلىس بېڭتۇانىنا دەيىن، ەل ەشى – سىرتىنداعى 3597 كاسپورن ”پىتتەرنەت جەلىسىندە + پىتتەرنەت جەلىسىنەن نىس“ فورمادا سالتاناتتى جىيىنلىسقا قاتىناستى.

شىنجاڭ ەسك اشۇ ۇستانىمىنان جازباي، دۇنيە جۇزىمەن قول ۇستاسا بىرگە ىلگەرەلەپ، سەلبەستىك جاساپ، بىرگە يىگىلككە كەنەلدى. وسى كەزەكتى كورمەگە قاتىناسقان سىلى قوناقتاردىڭ مارتەبەسىنىڭ جوعارىلىعى، مەملەكەتتەر- دىڭ كوپتىگى، جەنىستىكتەرنىڭ مولىدىعى ۋاز كەزەكتەردەگى ەڭ جوعارى دەڭگەيد- دى جاراتتى. دۇنيە جۇزىندەگى ۋارقايىسى ەلدەردىڭ ساياسىي قايراتكەرلەرى مەن كورمەگە قاتىناساتىن ساۋداگەرلەرى بىرد- ىنەن سوڭ ەبىرى كەلدى، بۇل مىنانى تولىق ەتۇسىندىردى: ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ قۇرلىسى ۇيىستىرعان ورتاق تائىم مەن قۇات اسەرى جۇڭگو — ازىيا – ەۆ- روپا كورمەسى تۇعىرى ارقىلى ۋارقايىسى جاقتاردىڭ سەلبەستىك جاساپ، بىرگە يگىلككە كەنەلۇگە ۇمتىلىۇ تىلەگىن دە بارغان ساين كۇشەيتتە ەتۇستى.

كورمەگە، ماچىلىسكە قاتىسۇشىلار جابال مىنالاردى ېلىدىردى: جۇيق جىل- داردان بەرى ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ باستاماسى جوسپاردان ارەكەتكە اينا- لىپ، باستامادان رەالىدىققا اينالدى، جوبا – جوسپار جاساۋدىڭ ”ۇلكەين نوبايىنان“ ۇقىيتى، ەڭجەي – تەڭجەي- لى سىتەلگەن ”نازىك سۇرەتكە“ اينال- دى، 10 مىڭ شاقىرىمعا سوزىلغان، مىڭ جىلعا جالعاسقان بايىرى جىبەك جولى كوركەيىپ – گۇلدەنۇدىڭ جالىندى ومىر- شەڭدىك كۇشنى تاسقىناداتتى.

2017 – جىلى قازاقستاننان كەلگەن قانات بەكتىمبايەۋ شىنجاڭنىڭ جاعراپيا- لىق، گۇمانىپتارلىق، ساياساتتىق سىياقتى باسىمدىقتارىن كورپ، ۇرىمجىدە بىرلە- سىپ قارجى قوسقان كاسپورن —

شىنجاڭ اۋگىنۇدى بىچورت – ەكسپورت ساۋدا شەكتى سەرىكتەستىگىن قۇردى. وسى كەزەكتى كورمەگە ول قازاقستانىڭ شاي، پىراندىك سىياقتى ونمەدرىن اكەلدى.

”غىز ۇشۇن ايتقاندا، شىنجاڭ تەك قانا ساتۇ بازارى ەمەس، قازىر سە- رىكتەستىكنىڭ كاسىي ەماچىلىس – كورمە- گە قىزمەت وتەۋ، ساۋدالىق قىزمەت وتەۋ، اۋدارما قىزمەتىن وتەۋ، ەلەكتىروند- دى ساۋدا سىياقتى كوپ سالاعا سايادى“، – دەدى قانات بەكتىمبايەۋ. – شىنجاڭدا كاسپورندار ەتپىتى دە كوپ جاڭا ورايعا، جاڭا ۇلگىگە يە بولپ، سەلبەستىك جاساپ بىرگە يىگىلككە كەنەلۇ ارقىلى ۇزدىكىسىز جاڭا قۇن جاراتتى.

”اۋىس – كۇيسى“ — ادامزات ور- كەنيەتىنىڭ جالعاسۇىن، تولىسۇىن، كور- كەيىپ – گۇلدەنۇىن، دامۇىن ىلگەرەلتە- تىن ماڭغزى كۇش. جۇڭگو — ازىيا – ەۆ- روپا كورمەسى — ”اۋىس – كۇيسى“ جاسايتىن ساھنا، سونداي ـ اق ”اۋىس – كۇيسى“ جاسايتىن مەھانىزم. قۇرلىعان- نان بەرى جۇڭگو – شەئەل كاسپورن- دارىنىڭ قول ۇستاسا بىرگە قۇرۇنىدا، جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسى كوپتەكتەن ھالقارالىق كاسپورندارعا ۋوزىن ايىگلەيتىن تۇعىر ورناتتى ۋازى جۇڭگونى دۇنيە جۇزىمەن اناعۇرلىم تىعىز بايالىنىستىرىپ، كورمە بۇيىمدارىن تاۋارعا، كورمەگە قاتىسۇشىلاردى قارجى قوسۇشىلارعا اينالدىرۇ تاماشا تىلەگى ۋوزارا پايدا جەتكىزىپ، ۋوزارا يىگىلىك- كە كەنەلۇدىڭ، جۇرت تىلەگىن توغىس- تىرۇدىڭ، تاغدىرلاستىقنىڭ اسەرلى كارتىي- ناسىنا اينالۇدا.

كورمە كەزىندە كورمەگە قاتىناسقان ۋارقايىسى جاق ۋوزارا ساۋدا، قارجى قوسۇ سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، ساۋدا اۋىس – كۇيسىنە قىزمەت وتەپ، سەل- بەستىك جاساپ بىرگە يىگىلككە كەنەلۇ- دىڭ جەمسىنە قول جەتكىزىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى قۇرلىسىن- دا ايشىقتى ەز قالدردى. وسى كەزەكتى كورمەدە 448 سەلبەستىك نىسانىنا قول قويىلىپ، سوماسى غىر تىرىلىيون 171 مىلليارد 300 مىللىيون يۋانعا جەتىپ، ۋاز كەزەكتەردەگى ەڭ جوعارى دەڭگەيدى جاراتتى. ەكونوميكانىڭ باسەڭدەۋ جانە ىندەتسەن ساقتاىۇ – تىزگىندەۋدىڭ قوس قىسىمىندا، وسىنداي ەكونوميكا – ساۋدا جەتتىستىگىنە قول جەتكىزۇ، شە- بىرگە ىلگەرەلەپ، سەلبەستىك جاساپ، بىرگە يىگىلككە كەنەلدى. وسى كەزەكتى كورمەگە قاتىناسقان سىلى قوناقتاردىڭ مارتەبەسىنىڭ جوعارىلىعى، مەملەكەتتەر- دىڭ كوپتىگى، جەنىستىكتەرنىڭ مولىدىعى ۋاز كەزەكتەردەگى ەڭ جوعارى دەڭگەيد- دى جاراتتى. دۇنيە جۇزىندەگى ۋارقايىسى ەلدەردىڭ ساياسىي قايراتكەرلەرى مەن كورمەگە قاتىناساتىن ساۋداگەرلەرى بىرد- ىنەن سوڭ ەبىرى كەلدى، بۇل مىنانى تولىق ەتۇسىندىردى: ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ قۇرلىسى ۇيىستىرعان ورتاق تائىم مەن قۇات اسەرى جۇڭگو — ازىيا – ەۆ- روپا كورمەسى تۇعىرى ارقىلى ۋارقايىسى جاقتاردىڭ سەلبەستىك جاساپ، بىرگە يگىلككە كەنەلۇگە ۇمتىلىۇ تىلەگىن دە بارغان ساين كۇشەيتتە ەتۇستى.

ۇزدىكىسىز العا ىلگەرەلەپ، جىبەك جولنىڭ بىرگە يىگىلككە كەنەلۇ جاڭا ساپارىن اشتى

جاڭا دوس كونه دوسقا اينالدى، جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسىنىڭ اسقن اسەرى ۇزدىكىسىز كورنەكتىلەندى. 7 كەزەكتى باستان كەشىرۇ ارقىلى كور- مەگە قاتىسۇشى جاقتار نىزدەنىس جاساۋدان توسەلۇگە دەيىن، غىر رەتكى توقتاهان نەرەڭ سەلبەستىك جاساۋعا دەيىن ەل ەشى – سىرتىنداعى كاسپورندار كورمەنى دانەكەر ەتىپ، ساپالى بايلىقتى تۇتاستىرۇدى ۇز- دىكىسىز كەڭەيتىپ، ساپالى سەلبەستىك سەرىگىن تاپتى…

شىنجاڭدا كاسپورن قۇرپ، مەمە- لەكەت دارەجەلى جاسىل، زەردەلى كەن قۇرغان سوڭ، اراتۇرىك اۋدانىندا تاغى قارجى قوسىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى كومىر نەگىزدى جاڭا ما- سىرتىنداعى كاسپورندار كورمەنى دانەكەر ەتىپ، ساپالى بايلىقتى تۇتاستىرۇدى ۇز- دىكىسىز كورسەتۇ نىسانىن قۇردى… جۇىق جىلدىاردان بەرى جاسىل دامۇ نەگىزگى تاقىرىبن ارقاۋ ەتىپ، شىنجاڭ

جياڭنا ەنەرگىيا، علمى – تەحنىكا توبى شىنجاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا دەم بەرۇدە تاماشا جاۋاپناما تاپسىردى.

”قازىر شىنجاڭ تارىختاعى ەڭ جاقسى گۇلدەنگەن، دامىعان مەزگىلدە تۇر، توبىمىزدىڭ شىنجاڭ قۇرلىسى- مەن بەلسەندى توغىسۇ، شىنجاڭنىڭ دامۇىنا دەم بەرۇ سەنىمى مەن بەكىمى ەتپىتى دە بەكەمدەلدى، شىنجاڭدا ەسى تىندىرىپ، شارۋاشلىق قۇرۇ ارنىد- مىز ەتپتى كۇشەيدى“، – دەدى توبىنىڭ باسقالماى لى يۇندى.

”شىنجاڭعا ىرگە تەۋەدە ەبىزدىڭ كوزدە ۇستاعانىمىز جەرگىلىكتى ورننىڭ بايلىق ارتقىشىلىعى جانە ەرەكشە كاسىپ سالاسىنىڭ باسىمدىعى، سونداي ـ اق تا- ماشا شارۋاشلىق – ساۋدا ورتاسى“، – دەدى خۇاشيا دادى (گانسۇ) بيبولگويالىق ماتەريالدار شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باسقالماى لىن فى.

”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ قۇرلىد- سى جالغىز كەيپىكەرلى تەاتىر ەمەس، قايتا ايىنىدى دا اسقاق بىرىكپە كۇي. ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ قۇرلىسىنىڭ ۇزدىك- سىز ىلگەرەلتەۋىنە ىلەسە، ەتپتى دە كوپ مەملەكەت جانە كاسپورن وزىندىك دامۇدى جىۇزەگە اسىراتىن ورايدى كورپ، بىرگە اقىلداسۇ، بىرگە قۇرۇ، بىرگە يىگىلكىكتەنۇ تىلەكتەرى ەتپىتى دە كۇشەيدى جانە كەزەك كۇتىتىرمەيتىن شارۋاعا اينالدى.

7” – كەزەكتى جۇڭگو — ازىيا – ەۆروپا كورمەسىن ۇيىمىداسىتىرۇشى جاقىنىڭ ۆەنگىرياغا ايرىقىشا كوزگە تۇسكەن اتاق – داڭقى سىلاپ، ۆەنگىريانى وسى رەتكى سالتاناتتى باس قوسۇدىڭ نەگىزگى قوناق ەلى بولۇعا ۇسىنىس كەتكەندىگىنە العىس اينامىز“. ۆەنگىريانىڭ زۇڭلىي وربان بىلاي دەدى: ۆەنگىرىيا – شىمسى – باتىس سەلبەستىگىنىڭ تاباندى دارىپتەۋىشىسى، جۇڭگو ۆەنگىريانىڭ ەۆ- روپادان سىرت ەك ۇلكەن ساۋدا سەرىك- تەسىنە اينالدى، جۇڭگو – ورتا ەۆروپا ۇلكىسى بۇل ۇششىن جوعارى ۇونىمدى تۇعىر ازىرلەدى، ىمىز جۇڭگومەن ”غىر بەلدەۋ، غىر جول“ سەلبەستىك حۇجالتىنا قول قويغان العاشقى ەۆروپا مەملەكەتى بولعاندىغىمىزدى ايرىقىشا ماقتانىش ەتە- مىز. غىمىز ۆەنگىريانىڭ ورتا، شىغىس ەۆ- روپاداعى باسەكەلىك قۇاتى ەك كۇشى قىارجى قوسۇ ورتاسىن ۇزدىكىسىز ساقتاپ، اناعۇرلىم تىغىز ەۆروپا – ازىيا سەلبەستىگىن ورتانۇدى جەبەيمىز.

وڭىرلىك جالپى بەتىنىك ەكونوميكا- لىق سەرىكتەستىك قارىم – قاتىناس كەل- سىمى (RCEP) جانە قۇرلىق، تەڭىز جاڭا ارناسى تالقى مىنبەرىندە قىرعىزستان بىشكەك حۇاڭو ورتالىغىنىڭ مەڭگەرۇشە- سى ياك سايىنىڭ بىلاي دەپ قارادى: قۇرلىق، تەڭىز جاڭا ارناسى ورتا ازىيا مەن شىغىس وڭتۇستىك ازىيا ەلدەرى ود- عىنىڭ ساۋدا بايلىنىسىن شىنايى جالعاستە- رىپ، ەكونوميكالىق سالاداعى سەلبەسە- تىكتى جەبەۋمەن قاتار، ورتا ازىيا مەن شىغىس وڭتۇستىك ازىيا ەلدەرى وداعىندا- عى ەلدەردىڭ ساپاسىي جانە گۇمانىپتارلىق سالاداعى اۋىس – كۇيسىن جانە سەلبەسە- تىگىن اناعۇرلىم ىلگەرەلتەدى.

”غىر بەلدەۋ، غىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ باستاماسى جۇڭگودان باستالغان، ونان دا ماڭغزدىسى، دۇنيە جۇزىنە تاۋەل- دى؛ تارىخقا تامىر تارتقان، ونان دا ما- ڭىزدىسى، بولاشاققا بەت العان. جۇڭگونىڭ شىنجاڭى بۇرىن بول- ماعان تارىخىي وراي الدىندا، ەسىك اشۇ، دامۇ پرىنسىپىن ۇستانىپ، ەلمىز- دىڭ ورتا ازىياداعى 5 ەلەمەن بولغان جە- لىلەس دىپلوماتىپالىق جەتتىستىگىن ۇز- دىكىسىز تىياناقتاندىرىپ، ”غىر بەلدەۋ، غىر جولدى“ بىرگە قۇرۇعا، ادامزاتتىڭ تاغدىرلاى ورتاق تۇلغاسىن قۇرۇعا شىنجاڭ ۇلەسىن قوسادى.

اشىق شىنجاڭ دۇنيە جۇزىنە وراي ەسىگىن ايقارا اشادى.

(باسى 1 – بەتتە)

سايلانغان ۋاكىلدەر جالپى جاققان پارىتيا ورتالىق كومىتەتى بەلگىلەگەن شارتقا ۇيلەسەدى، غىىرشاما جوعارى يەديالىق ساياسى ساپاعا، تاماشا ستىلگە، مىنزە – قۇللقا جانە سىتەردى كەڭەسۇدە غىىرشاما كۇشىتى قابىلەتكە يىە، ۋوز قىزمەت ورنىدارىندا كورنەكتى ناتىجەگە قول جەتكىزگەن، كوممۇنىستىك پارىتيا مۇشەلەرى اراسىنداعى ۇزدىكتەر؛ ۋاكىل- دەردىڭ قۇرلىمى مەن قامىتىمى غىىرشاما ۇيلەسىمدى، قۇرلىم سالىستىرماسى تۇ- گەلدەي پارىتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ تا- لابىنا ۇيلەسەدى، كەڭ ۋاكىلدىك سىياقتا يىە. ولاردىڭ اراسىندا پارىتيايلى باسىسى

(باسى 1 – بەتتە)

اۋىلعا قايتىپ جاڭلىق اشۇىنا، شارۋاشە- لىق قۇرۇىنا دەم بەرۇدى كۇشەيتىپ، ەتۇرلى كاسىيى دارىندىلاردىڭ اۋىل – قىستاق قۇرلىسىنا جانە ونى دامىتۇعا ات سالىسۇعا شابىتتاندىرۇ، جەتەكشەۋ كەرەك. اۋىل – قىستاقنىڭ وركەنيەت دەڭگەيىن جوعارىلاتۇدى رۇخ سومداۋ شاراسى ەتۇدەن جازباي، شىنجاڭنىڭ تارىخىي مادەنيەتى، ۇلتتىق ەرەكشەلىگى، اۋىل – قىستاقنىڭ دامۇ جەتتىستىكتەرى سىياقتىلاردى بەينەلەيتىن ادەبيەت – كور- كەمونەر تۇنىدىلارىن جاراتۇعا دەم بەرۇ سەرىپىن ارتىتىرىپ، مادەنيەت كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىن جانە مادەنيەت پەن ساياحاتتىڭ توغىسۇىن ىلگەرەلتىتىپ، شىنجاڭنىڭ مادەنيەت بايلىعى باسىمدە- مىن كاسىپ سالاسىن دامىتۇ باسىمدىغىنا اينالدىرۇ كەرەك. تاماشا ەكولوگىيانى ما- ڭىزدى تىرەك ەتۇدەن جازباي، جەرگە- لىكتى ورنىنىڭ جاعدايىنا قاراي اۋىل – قىستاق دارەتجانالارىن وزگەرتۇدى ىلگەرەلتىنىپ، اۋىل – قىستاق قوقىر – قوقىسقتارىن قاينارىنان باستاپ تۇرگە ايرىۇ جانە سول جەردە بايلىققا اينالدىد- ىرىپ پايدالانۇ دەڭگەين ورنىقتى قادامە- مەن جوعارىلاتىپ، اۋىل شارۋاشلىغىن دامىتۇ ۇلكىسىنە جاڭلىق ەنگىزىپ، اۋىل – قىستاقنىڭ ەكولوگىيا قىزىل سە- زىغىن ساقتاۋ كەرەك. اۋىل – قىستاقتى باسقارۇ جۇيەسىن كەمەلدەندىرۇدى ماڭغزدى نەگىز ەتۇگە تاباندى بولپ، اۋىل – قىستاق نەگىزگى ساتى پارىتيا ۇيىمدارىنىڭ باسشىلىق قابىلەتى دەڭگە- يىن جانە نەگىزگى ساتى كادىرلارنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ۋوزىن باسقارۇ، زاڭمەن باسقارۇ، مورالەمەن باسقارۇ ۋوزارا ۇشتاسقان اۋىل – قىستاق قوعامدىق باسقارۇ جۇيەسىن ورناتىپ، اۋىل – قىستاق قوعامىنىڭ ۇزاق ۋاقىت جاراسىمدىلىغىنا، ورنىقتىلە- مىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، اۋىل – قىستاقتى گۇلدەندىرۇدىڭ تارتىمدى تا- راۋىن كۇش سالا جازۇ كەرەك.

ما شىغىرۇي اۋتونومىيالى رايوندىق پارىتكوم، ھالىق قۇرلىتايى، ۇكىمەت جانە يىڭتۇان اتىنان زاڭنىڭ اتقارىلۇىن تەكسەرۇ گىرۇپپاسىنداىملاردى قىسزۇ قارسى الاتىندىغىن ېلىدىردى. ول بىلاي دەدى: شىنجاڭ شى جىيىڭنىڭ زاڭمەن باسقارۇ يدەياسىن جەتەكشى ەتۇدەن شىنجاڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولىق، دالەپ – ەدال دايەكتىلەندىرىپ،

اۋىل – قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى جەبەۋ زاڭى قاتارلى زاڭىداردى، زاڭ – بەلگىلە- مەلەردى ۇيرەنۇدى، ۇكىتتەۋدى جانە دايەكتىلەندىرۇدى، تىياناقتاندىرۇدى مۇقيات ويداعىداي يىگەرىپ، كەدەيلىك- تىنن اربىلتۇدان قامال الۇ جەتتىستىكتەرىن شىنجاڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولىق، دالەپ – ەدال دايەكتىلەندىرىپ، اۋىل – قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى تىغىللىقتى ىلگەرەلتەتتى. غىمىز باس شۇجى شى جىيىڭنىڭ اۋىل شارۋاشلىغى، اۋىل – قىستاق، شارۋالار قىزمەتى جونىندەگى ماڭغزدى بايىمداۋ- لارىن جانە شىنجاڭدى كوزدەن كەشىر- گەندەگى ماڭغزدى ەسوزىنىڭ، ماڭغزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن ىشكەرەلەي ۇيرە- نىپ، دايەكتىلەندىرىپ، پارىتيانىڭ اۋىل شارۋاشلىغى، اۋىل – قىستاق، شارۋالالا

قىزمەتتە بولغان جالپى بەتىنىك باسشىلىغىنا

كادىرلار بولۇمەن بىرگە، ۇندىرىس پەن قىزمەتتىڭ غىىرىنىشى شەبىندەگى پارىتيا مۇشەلەرى بار، بەلگىلى سانداى اىەل پارىتيا مۇشەلەرى، از ۇلت پارىتيا مۇشەلە- رى بار، ەكونومىيكا، علمى – تەحنىكا، مەملەكەت قورعانىسى، ساياسىي – زاڭ، وقۇ – اعارتۇ، ۇگىت، مادەنيەت، دەنە- ساۋلىق ساقتاۋ، دەنە تارىبە جانە قوعامە- دىنىق باسقارۇ سىياقتى ۋارقايىسى سالاداعى ۋاكىلدەر بار.

پارىتيا 20 –

ۋاكىلدەردىڭ تولمىدىلىعى كەزىندە تاغى پارىتيا 20 – قۇرلىتايىنىڭ ۋاكىلدەردىڭ تولمىدىلىغىن تەكسەرۇ كومىسسپاسىنىڭ تۇراقاتىندىرۇىنان وتكىزىلەدى.

تاباندى بولپ، ”ەكىنى غىىر تۇتاس جوسپارلۇدان“ جازباي، ھالىق قۇرلىتا- يىنىڭ زاڭ شىعارۇعا جەتەكشىلىك ەتۇ جانە باقلاۋ، جەبەۋ رولىن اناعۇرلىم ويد- داماعىداي ساۋلەلەندىرىپ، اۋىل – قىستاق- تى گۇلدەندىرۇدى جەبەۋ زاڭى قاتارلە- يلاردى مۇقيات اتقارىپ، ەگىستىك جەر قىزىل سىزىغىن قاتاڭ ساقتاپ، تۇقىم قىزمەتىن ويداعىداي يىگەرىپ، اسىتقى جانە ماڭغزدى اۋىل شارۋاشلىغى ونىمە- دەرىمەن قامداۋعا كەپىلدىك ەتىپ، اسىتقى، ماقتا، جەمىس – جىدەك، كوكو- نىس سىياقتىلاردى ارقاۋ ەتىپ، اۋىل – قىستاقتاردىڭ ەرەكشە، باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارىن جەتىلدىرىپ، زوراي- تىپ، كەدەيلىكتىن اربىلتۇدان قامال الۇ جەتتىستىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۇ- دى اۋىل – قىستاقتى گۇلدەندىرۇمەن ۇنىمىدى ۇشتاستىرۇدى ىلگەرەلتىتىپ، اۋىل – قىستاق قۇرلى